

Open brief over vuurwerkoverlast aan de gemeenteraad van Woerden

Begin januari wordt traditioneel de balans opgemaakt: hoe is de jaarwisseling verlopen? Politici en bestuurders halen opgelucht adem als blijkt dat het aantal incidenten “meeviel” en dat het “relatief rustig” bleef en “gezellig” was. Maar welke werkelijkheid schuilt er achter deze onschuldig klinkende woorden?

Vanaf 9 december heeft de Werkgroep Woerden van de Partij voor de Dieren een meldpunt voor vuurwerkoverlast beheerd. In totaal zijn er tot en met 2 januari 419 meldingen binnengekomen, afkomstig van 249 verschillende personen. De meldingen gaan niet over vuurwerk-ongelukken of opstootjes met de politie (de “incidenten” waar de media over berichten). Ze gaan wel over ernstige geluidsoverlast, over beperking van bewegingsvrijheid voor mensen en dieren, en over schade aan publieke eigendommen. Een volledig verslag wordt binnenkort gepubliceerd.

In theorie mag vuurwerk alleen in de oudejaarsnacht afgestoken worden tussen 18 en 2 uur. In de praktijk wordt er vanaf eind oktober in parken, op pleintjes, bij sporthallen enz. geknald. Huisdieren schrikken, en de lust om een wandeling te maken vergaat velen. Vanaf de dag dat de vuurwerkverkoop start is er een sterke toename van het geknal. In sommige wijken gaat het de hele dag door. Vuurwerk wordt soms afgestoken direct nadat men de winkel uitkomt. Mensen schrijven dat het is alsof ze in een oorlogsgebied leven. Sommige mensen durven niet meer op de fiets te stappen. Anderen willen het liefst vluchten naar een vakantiehuisje. Dieren liggen trillend in een hoek. Iemand schreef over paarden die doornat van het angstzweet op stal staan. Wat er in parken gebeurt met de vrij levende dieren laat zich makkelijk raden.

Er moet beter gehandhaafd worden, natuurlijk. Maar wat als de capaciteit er domweg niet is? Op 30 december gaf de Woerdense politie aan maar één auto beschikbaar te hebben voor heel Woerden, en dus geen prioriteit te kunnen geven aan vuurwerkoverlast. Veel melders geven aan niks te merken van handhaving. De gemeente geeft niet thuis: ze verwijst naar het landelijke politienummer. Een eigen meldpunt is er niet.

Hoe normaal is het dat we explosieven in handen geven van particulieren? Hoe kan het zo ver gekomen zijn dat kinderen vuurwerk van het balkon gooien zonder te kijken wie er onder loopt? Wat betekent het voor de overlast als de verkoop van vuurwerk toeneemt met 10%? Hoe normaal is het dat mensen op oudejaarsdag 10 uur lang aan alle kanten om hun huis geknal horen, tot gek-makens toe? Welk beeld zendt de overheid uit door prullenbakken en brievenbussen op slot te doen? Feitelijk wordt daarmee gezegd: we weten dat het uit de hand loopt, doe je best maar.

Het is tijd om het eens om te draaien. Oud en nieuw op straat is voor velen geen feest meer. Dat openlijk erkennen is stap één. Laten we ophouden met het wegstijven van de problemen, en met doen alsof het een natuurverschijnsel is waar we geen invloed op hebben. Gehoor geven aan wat politie, artsen en andere hulpverleners al jaren vragen is de volgende stap. Vuurwerk in handen van particulieren is niet langer acceptabel. De helft van de bevolking is het daar intussen mee eens. Durf als gemeente richting te geven, maak van de hele gemeente een vuurwerkvrije zone, en ga samen met wijk- en dorpsplatforms op zoek naar alternatieve invullingen van het oud- en nieuw-feest. Het zal het illegale vuurwerk niet direct uitbannen, dat begrijpen wij ook wel. Maar het geeft wel duidelijkheid: consumentenvuurwerk is niet meer normaal, we slaan een nieuwe richting in. Op termijn zal dat meer opleveren dan krampachtig vasthouden aan de fictie dat er gehandhaafd wordt.

3 januari 2020, Werkgroep Woerden van de Partij voor de Dieren